

Статистика элементтері

Математикалық статистика – ғылыми және практикалық қорытындыларды жасау үшін бақылау нәтижелерін жүйелеу, өңдеу және зерттеудің математикалық әдістеріне арналған математиканың бөлімі

В а р и а ц и я л ы қ қ а т а р

Оқыту мақсаты:

Бас жиынтық, кездейсоқ таңдама,
вариациялық қатар және вариант
ұғымдарын меңгеру, қолдану

28.параграф Вариациялық қатар

- 1.Бас жиынтық
- 2.Кездейсоқ таңдама
3. Вариациялық қатар
4. Варианта

1. БАС ЖИЫНТЫҚ

1.Зерттеуді қажет ететін жалпы сипаттамасы бар барлық объектілер мен құбылыстар жиынын – БАС ЖИЫНТЫҚ (ағыл.т ілінді - population) деп атайды.

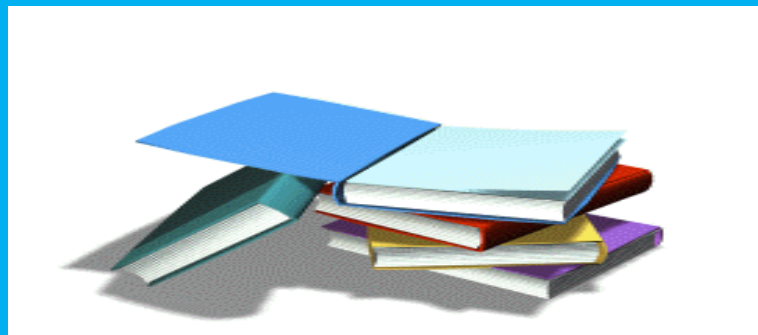

Мысалы: берілген таратпа тапсырмаларда берілген

2. Кездейсоқ оқиға

1. Егер бас жиынтықтан кейбір элементтер (объектілер) кез келген ретпен таңдап алынса, онда шыққан жиынтық кездейсоқ деп аталады

13 жастағы балалар бойының ұзындығын зерттегенде кездейсоқ таңдама өздерің оқитын мектептің 13 жастағы балалары болады

3. ВАРИАЦИЯЛЫҚ ҚАТАР

Анықтама: Объектілер жиынтығының өсуі және кемуі бойынша реттелуі **вариациялық қатар** деп аталады.

Мысалы: Киттің салмағы – 33 000 кг.

Пілдің салмағы – 3000 кг.

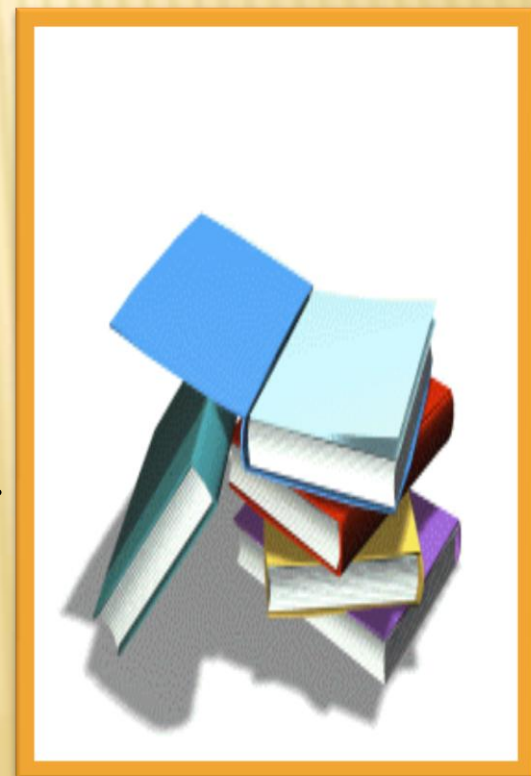
Бигемоттың салмағы – 2000 кг.

Буйвалдың салмағы 1000 кг.

Енді осыларды өсу немесе кему ретімен орналастырсақ вариациялық қатар болады:

1) 33000; 3000; 2000; 1000.

2) 1000; 2000; 3000; 33000

БАС ЖИЫНТЫҚ ПЕН КЕЗДЕЙСОҚ ТАҢДАМАҒА МЫСАЛДАР КЕЛТІРІҢДЕР

- 1) Қайын ағашының жапырақтарының көлемі қандай?
- 2) Бордақылаған өгіздердің салмағы қанша?
- 3) Қазақстанның облыс орталықтарының тұрғындары қай қалада көп?

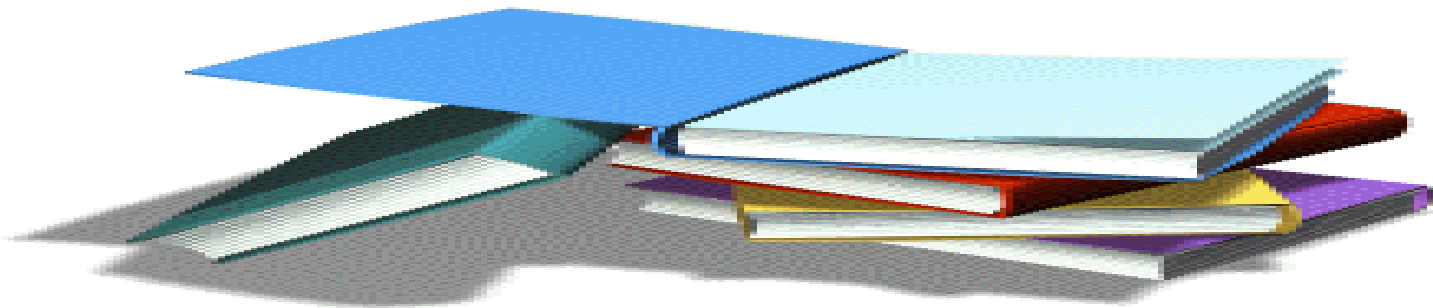
4. В а р и а н т а

Анықтама: Вариациялық қатардың әр мүшесі
ВАРИАНТА деп аталады.

Мысалы:

1) 33000; 3000; 2000; 1000.

2) 1000; 2000; 3000; 33000

ТРЕНИНГ: ЭР ЕЛДІҢ СӘЛЕМІ

- × ҚАЗАҚСТАН: ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ!
- ИТАЛИЯ: BON GIORNO (БОН ДЖОРНО)
- × ШВЕЦИЯ: GOD MORGON (ГУ МОРОН)
- × США: HI (ХАЙ)
- × АНГЛИЯ: HELLO (ХЭМОУ)
- × ГЕРМАНИЯ: GUTEN MORGEN (ГУТЭН МОРГЭН)
- × ИСПАНИЯ: BUENOS DIAS (БУЭНОС ДИАС)
- × ГАВАЙИ: ALOHA (АЛОХА)
- × ФРАНЦИЯ: BONJOURS, SALUT (БОЖУҒ, САЛУ)
- × МАЛАЙЗИЯ: SELAMAT DATANG (СЭЛАМАТ ДАТАН)
- × РОССИЯ: ЗДРАВСТВУЙТЕ
- × ЧЕХИЯ: DOBRY DEN (ДОБРЫ ДЕН)
- × ПОЛЬША: DZIEN DOBRY (ДЕН ДОБРЫ)
- × ЯПОНИЯ: SAYONARA (САЙОООНАРААА);
- × ИЗРАИЛЬ: SHALOM (ШАЛОМ)
- × ЕГИПЕТ: ASALAMU ALEIKUM (АССЛАМУ АЛЕЙКУМ)
- × ФИНЛЯНДИЯ: HYVÄ PÄIVÄÄ (ЫВА ПАЙВА)
- × ДАНИЯ: GODDAG (ГУДЭЙ)
- × ТУРЦИЯ: MERHABA (МЭРАБА)
- ×

БЕКІТУ:

× № 28- 1;

1). 1, 12, 13, 15, 16, 21, 22, 24, 26;

2). -17, -15, -13, -11, -10, -9, -8, -5, -4;

3). 111, 102, 103, 105, 216, 221, 222, 224, 326,

× 28.2 (балалардың бойы)

ТЕСТТІҢ ДҰРЫС ЖАУАПТАРЫ

- × 1.Бас жиынтық
- × 2. Кездей соқ
- × 3. Вариациялық қатар
- × 4.Варианта
- × 5. Жануарлардың жылдамдығы
- × 6. 3(-4,-3, -2, -1, 1, 2, 3, 4).
- × 7. Болмайды: X

ҮЙ ТАПСЫРМАСЫ

1.№ 28-6. (28.2 кесте) (168-169 бет).

Хабарлама дайындандар

**№ 28-7. Готфрид Ахенвалль туралы
(169 бет). *Интернет жүйесінен қарау***